

מהר"ל נצח ישראל / פרק כ"ו- העדר קודם להויה

1. פנקס ירושלים תרצ"ג (אות כ"א)

בדיעות, גם כן שולט החוק של העדר קודם להויה. וכשאנו רואים רוחות בני אדם תוססות, ודיעות מוחזקות וחסיונות מתרופפות מיד אנחנו צריכים להיות צופים לחידושים ביצירת הרוח. ואין ספק שהחידושים הם למטרת הטבה, כי כח של מעשה בראשית, שהיה הקב"ה בונה עולמות ומחריבם, בונה עולמות ומחריבם, עד דאמר על עולם מתאים למטרת הטוב הקיים "דין הניין ליי", ככה הולכת היא התכונה היצירתית. גם בהמשך הזמנים והדורות, בזמן שנצטברו הרבה סיגים במערכה של ספירה רוחנית, אפילו כשתהיה קדושה ורוממה, מוכרח רעם של שבירות להיות הולך ומתפרץ. וזה הוא אות מבשר לידת רוח חדש, שיקים בניינים חדשים, הרבה יותר משוכללים מאלה שכבר קדמו.

על כן, אל יפול רוחנו בעת אשר נחזה משברים ופרצות בהליכות הרוח המהרס הרבה מן הטוב הקיים, כי לא תוכן של חורבן מבשר הוא המשבר, רק תוכן של חידוש צורה ובשורה של שכלול חדש, אשר בהיגמרו יהיה כוחו אמיץ לסלק את כל הסיגים ולהוציא לצורך כלי, כולו טהור. והיה סחרה ואתננה קודש לד', כי ליושבים לפני ד' יהיה סחרה לאכל לשבעה, ולמכסה עתיק.

2. אורות (המלחמה, א')

כשיש מלחמה גדולה בעולם – מתעורר כח משיח. עת הזמיר הגיע, זמיר עריצים, הרשעים נכחדים מן העולם והעולם מתבסס, וקול התור נשמע בארצנו. היחידים הנספים בלא משפט, שבתוך המהפכה של שטף המלחמה, יש בה ממידת מיתת צדיקים המכפרת, עולים הם למעלה בשורש החיים, ועצמות חייהם מביא ערך כללי לטובה ולברכה אל כלל בניין העולם, בכל ערכיו ומובניו. ואח"כ, כתום המלחמה, מתחדש העולם ברוח חדש, ורגלי משיח מתגלים ביותר, ולפי ערכה של גודל המלחמה, בכמותה ואיכותה – ככה תגדל הצפיה לרגלי משיח שבה. מלחמת עולם של עכשיו, צפיה נוראה גדולה ועמוקה יש בה, מצורף לכל גלגולי הזמנים והוראת קץ המגולה של התיישבות ארץ ישראל. בדעה גדולה, בגבורה עצומה, ובהגיון עמוק וחודר, בתשוקת אמת וברעיון בהיר, צריכים לקבל את התוכן הנישא של אור ד', המתגלה בפעולה נפלאה בעלילות המלחמות הללו ביחוד. "בעל מלחמות זורע צדקות, מצמיח ישועות, בורא רפואות, נורא תהילות, אדון הנפלאות, המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו מהרה לאורו".

3. מהר"ל (גבורות ה', פרק ל')

והנה, לא ציוה הקדוש ברוך הוא לעשות מיד אותות לפני פרעה, עד אחר שהכביד פרעה העבודה עליהם, ואז אחר כך ציוה לעשות האותות לפני פרעה, ויש לדקדק למה לא ציוה לעשות מיד האותות לפני פרעה? ועל דעת רז"ל בשמות רבה (פרשה ה') כיון שגזר פרעה כן הלך משה למדין ועשה שם ששה חדשים, ואחרן היה יושב במצרים, ואותה שעה החזיר משה אשתו ובניו למדין. עוד אמרו, אחר ששה חדשים נגלה הקדוש ברוך הוא עליו במדין ואמר לו: לך שוב מצרים, בא משה ממדין ואחרן ממצרים ופגעו בהם שוטרי ישראל כשהם יוצאים מלפני פרעה. וכן עוד בש"ד (שה"ש רבה פ' ב') דומה דודי לצבי מה צבי נגלה וחזר ונכסה ונגלה כך גואל הראשון נגלה וחזר ונכסה ונגלה וכמה נכסה? ר' תנחומא אמר ששה חדשים, היינו הוא דכתיב ויפגעו את משה ואת אחרן וגו'. והנה זה הטעם עינינו, מה שלא ציוה הקדוש ברוך הוא לעשות האותות מיד, כי רצח הקדוש ברוך הוא להיות הגואל נכסה מהם זמן מה, ואחר כך יחזור להיגלות וכל זה לענין מופלא.

ולפי דעתי הוא נגד שני פקידות, שאמר "פקד פקדתי", ולכך היה כאן שתי פקידות, ולעיתיד גם כן יהיו נגאלים בצדי"ק כפולה דכתיב "איש צמח ומתחתיו יצמח", יש כאן שני צמיחות, וכל זה להעלות הגאולה, שאי אפשר שתבוא הגאולה, שהיא מעלה עליזנה, בפעם אחת.

4. אורות (עמ' כ"ה)

המצאת הניגודים – מרחיבה את גבול היש. הטוב מבחין את הרע, והרע מעמיק את הטוב, מרשם ומאלם אותו. ספיגה כללית זו בהכרח עולמית אלוקית, חדורה עד תהום הנשמה, משולבה במעמקי ההיסטוריה הלאומית, אחוזה במלא עולמים, חובקת באהבה את כל ומתנשאת בגבורה על כל, מלאה ענוה עם כל וחשוקת רחמים על כל, היא יסוד תפארת ישראל, המובעה האמת ליעקב, במטרת כסא ד' בעולם, שלא תפסק לעד, היא מקימת ומחיה אותנו. לא ברכב ולא בסוסים הוא יסוד גבורתנו, כי אם "בשם ד' אלוקינו נזכיר, המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד". ואם שטוחה היא הכרתנו את עצמנו, שטוחה היא הכרת העולם את ערכנו, לקויה היא הבנת העמים את חשקנו ואת המעוף האלוקי שבחי נשמתנו, על כן מתמזמים הנסיונות הראשונים שלנו, שקמו בלא העמקת היסוד, בלא חשיפת מעין החיים. ומזמוז זה, רקב נורא וכאב חודר זה, עולם חדש יחדש, רוח חדש יבוא בעמים, הכרה חודרת ופנימית בישראל. עז וגבורה, חשק ואבירות, אמונה ונצחון עז, התהפכות עמק היאוש למקור ישועה ופריחת חיים, רוממות קדש כימי עולם, והכל נוהר הופעת גאולה: התבונה, הברקת הביקורת, ההסדרה החברתית ועמק האמונה, חידוש הנשמות והרטבת הגויות, בדליגה ובסדור, ממקור הכרת האמת של גדולת שם ד' אלוקי ישראל, אלוקי כל עולמים, יוצר כל עולמים ויוצר רוח האדם בקרבו, אשר ממקור חיים אשר עמו חי ישראל מעולם ועד עולמי עד. "והתגדלתי והתקדשתי, ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ד'", "כי ימין ושמאל תפרצי וזרעך גוים יירש וערים נשמות יושיבו. אל תיראי כי לא תבושי ואל תכלמי כי לא תחפירי, כי בשת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותייך לא תזכרי עוד, כי בועליך עושיך, ד' צבאות שמו, וגואלך קדוש ישראל, אלוקי כל הארץ יקרא".

5. אורות (עמ' פ"ב)

מקובלים אנו, שמרידה רוחנית תהיה בארץ ישראל ובישראל, בפרק שהתחלת תחיית האומה תתעורר לבוא. השלווה הגשמית, שתבוא לחלק מהאומה, אשר ידמו שכבר באו למטרתם כולה, תקטין את הנשמה, ויבאו ימים אשר תאמר אין בהם חפץ. השאיפה לאידיאלים נישאים וקדושים תחדל, וממילא ירד הרוח וישקע, עד אשר יבא סער ויהפוך מהפכה, ויראה אז בעליל כי חוסן ישראל הוא בקודש עולמים, באור ד' ובתורתו, בחשק האורה הרוחנית, שהיא הגבורה הגמורה המנצחת את כל העולמים וכל כוחותיהם. הצורך למרידה זו, היא הנטיה לצד החומריות, שמוכרחת להיוולד בכללות האומה בצורה תקיפה, אחר אשר עברו פרקי שנים רבות, שנאפסו לגמרי מכלל האומה הצורך והאפשרות להתעסקות חמרית, וזאת הנטיה, כשתיוולד, תדרוך בזעם ותחולל סופות, והם הם חבלי משיח, אשר יבסמו את העולם כולו ע"י מכאוביהם.